

Lieve zorgers en zich-ontfermers,

Als mijn 84-jarige vader op een ochtend in 2020 met de ambulance weggebracht wordt, zijn wij – zijn partner en zijn kinderen – ertoe veroordeeld te wachten op nieuws. Later die dag krijg ik een telefoontje van de specialist die pa heeft geopereerd. Als ik hem vraag enkele termen te verduidelijken, herhaalt hij geïrriteerd wat hij al gezegd heeft.

Later wordt ons door de oncologe die mijn pa al jaren begeleidt klaar en duidelijk uitgelegd wat er aan de hand is: de hersenbloeding is het gevolg van uitzaaiingen in het hoofd door de nierkanker. Er zijn puntjes te zien zijn in de hersenen. Puntjes? Tumoren-in-wording dus. Tijdbommetjes.

Die eerste dag mag ik op bezoek in Intensive Care. Daar is het dat er twee circuits ontstaan: enerzijds het circuit waar een klokje tikt tot de fatale bel zal afgaan en pa een nieuwe hersenbloeding krijgt. Waardoor hij verlamd geraakt of niet meer kan zien, of in een onherstelbare coma wegzakt: hoe lang zal het duren, een uur, een dag, twee dagen, weken, maanden, jaren? Een circuit vol onzekerheden en dus wanhoop en hoop tegen beter weten in.

Anderzijds is er een lichtgevend circuit van zorg, liefde en warmte. In Intensive Care ligt pa in zijn bed, omringd door schermen met pulserende gegevens. De verpleegster ontfermt zich over hem. Dat is het juiste werkwoord. Ontfermt zich over. Over mijn bleke, kaalgeschoren, broze vadertje. Maar ook over ons, de familie. De verpleegster zorgt voor mijn pa. Ook dat is het juiste werkwoord. Zorgen voor. In dat tweede, lichtgevende circuit zal zich een heel leger bevinden van mensen die zorgen voor en zich ontfermen over.

Dank aan de vrouw in Intensive Care die elk telefoontje in de ochtend besloot met: 'Je mag altijd bellen, dag en nacht.'

Dank aan de vrouw in Intensive Care die zo hartelijk mijn verbijsterde vader verzorgde dat hij er rustig van werd.

Dank aan de assistente die alle gegevens van alle artsen samenlegde zodat we een duidelijk beeld kregen van pa's probleem.

Dank aan de maatschappelijk werker die zich excuseerde voor de blunder van een assistent.

Dank aan die maatschappelijk werker die ons hielp te zoeken naar uitwijkmogelijkheden.

Dank aan de maatschappelijk werker die me leerde: 'We gaan het aan je pa vragen.'

Dank aan de oncologe die zo helder en rustig en hartelijk en deskundig uitleg gaf bij de behandeling, en zocht en afwoog en bleef zoeken tot de juiste behandeling gevonden was.

Dank aan de oncologe die ons leerde dat het doel van een behandeling niet noodzakelijk een genezing maar wel een mooi, waardevol leven was.

steun verb(l)ind

Dank aan de oncologe die mijn pa een kaart zond met nieuwjaar (de kaart stond tussen de familiefoto's en mijn pa vroeg elke week wel een keer: lees dat nog een keer voor, da's toch ongelooflijk, hé).

Dank aan de verpleegster die, zonder dat mijn pa het had gevraagd, de kamer binnenkwam om hem goed te leggen.

Dank aan de kok die speciaal voor mijn pa een klein dessertje maakte van vloeibare ingrediënten (mijn pa at er een koffielepeltje van, ik at de rest op).

Dank aan de directrice die bij pa aan zijn bed zat om over koetjes en kalfjes te babbelen.

Dank aan de ziekenvervoerder (piepjong nog) die breed lachend en taterend met mijn vader (eerst fronsend, dan snel glimlachend) de ziekenwagen in dook.

Dank aan de verpleegster die, geknield naast pa's bed, zijn handen in haar handen, vroeg of pa het nog volhield.

Dank aan de verpleegster die elk ochtendlijk telefoongesprek beëindigde met: 'Bel maar als het nodig is.'

Dank aan de verpleegster die, als het weekend begon, speciaal nog een keer langskwam om afscheid te nemen.

Dank aan de verpleegster die samen met mijn pa zat te giechelen en onnozel te doen.

Dank aan de verpleegster die tijdens haar pauze bij pa haar boterhammen kwam opeten.

Dank aan alle verplegers en verpleegsters die mijn pa in zijn waardigheid lieten door hem niet aan te spreken als een doof, half idioot, kaduuk oud mannetje.

Dank aan alle verplegers en verpleegsters die, toen het einde naderde en het lastig werd voor pa, een hand op zijn voorhoofd legden, zijn wang streelden, zijn benen juist legden, hem iets liefs toefluisterden, zijn lippen bevochtigden.

Dank aan alle verplegers en verpleegsters die ervoor zorgden dat pa pijnloos en zonder angst kon sterven.

Dank aan de mensen die zich over het lichaam van pa ontfermden en het mooi maakten, het aan het laatste vuur gaven.

Dank aan iedereen die mijn vadertje naar zijn dood gedragen hebben. Zo zacht hebben jullie dat gedaan dat het mogelijk werd dat pa ons elke dag, elke keer dat we kwamen, kon laten weten dat hij ons graag zag – want wat is er meer dan liefde?

Hoe ongelooflijk dat jullie ons zoiets geleerd hebben: zich ontfermen over, zorgen voor.

Jullie hebben mijn lieve, warme vadertje op de zachtst mogelijke manier begeleid naar een van de belangrijkste momenten in zijn leven: dat hij in alle rust afscheid kon nemen van al wie hij het liefst zag.

Waarvoor – uit de grond van mijn hart – dank.

Peter Verhelst